

[Carl P. Jensen.]

ring af oliefyrr. Jeg tænker på, om man havde mulighed for at finde frem til en teknisk løsning, der skulle holde ejeren skadesløs for de konsekvenser, installering af et oliefyrr kan medføre. Om der er forsikringsmæssige muligheder for at klare dette problem, skal jeg lade stå hen.

Ud over de regler, der vedrører lejernes beskyttelse mod opsigelse, vil det være forslagens afsnit om adgangen til lejeforhøjelse og forudbetaling af leje ved overtagelse af en lejlighed, der har lejernes særlige interesse. Man har fastholdt den gældende regel om, at udlejereren har pligt til at fremlægge den tidligere lejers kontrakt, så at den nye lejer er i stand til at kontrollere lejens fastsættelse og dermed også grundlaget for den lejeforhøjelse, som vil blive tilladt. Jeg vil gerne her minde om, at selv om lejeren ikke har fået forelagt denne kontrakt ved lejemålets indgåelse, består denne ret indtil et halvt år efter indflytningen.

En anden bestemmelse, som jeg også gerne vil understrege, og som utvivlsomt vil interessere adskillige lejere, er tilføjselen til § 108, som forbyder, at indgåelse af lejemål betinges af aktieindsud. I bemærkningerne siges, at man finder det uheldigt, at lejere for at opnå en lejlighed i et privat forretningsmæssigt byggeri skal være nødsaget til at deltage i ejendommens finansiering på yderste plads. Jeg tror, at der rundt omkring i mange spekulationsbyggede ejendomme sidder lejere, som kunne have ønsket, at en sådan bestemmelse havde været gældende på det tidspunkt, da de overtog deres lejligheder.

Vedrørende de lejeforhøjelser, der vil kunne finde sted fra 1. april næste år, har den højtærede boligminister jo givet en meget udførlig redegørelse, ligesom også pressen har bragt en oversigt over disse lejestigninger, og det ville kun blive gentagelser, hvis jeg kom ind derpå. Jeg skal kun kort nævne, at i to tempi bliver der adgang til en samlet lejeforhøjelse på ca. 30 pct. af den leje, der var gældende 1. september 1939, hvilket vil give en forhøjelse på 24 pct. af den aktuelle leje. Jeg har af og til fra lejerside hørt, at man lige så godt kunne nævne de procenter, som bliver gældende i forhold til den leje, der betales i dag, og ikke gå tilbage til 1939. Men når man

her går ud fra 1939, er det jo i lejernes egen interesse, fordi man ved at anvende 1939 som udgangspunkt netop vil kunne tage hensyn til enhver form for forhøjelse, der måtte være sket ud over den forhøjelse, der er givet adkomst til igennem lovgivningen. Med andre ord: man har mulighed for at opsamle og modregne eventuelle frivillige forhøjelser, der har fundet sted inden for de sidste 20 år, idet de vil blive modregnet i den lejeforhøjelse, der kan blive tale om nu.

Jeg skal ikke nærmere omtale det lovforslag, der vedrører en ekstraordinær grundskyld og ejendomsskyld til kommunerne, men der bliver herefter tale om en afgift, som kan overføres på lejerne, og den samlede lejeforhøjelse vil derved i alt kunne andrage 30 pct., hvilket som nævnt betyder ca. 24 pct. af den leje, der betales i dag, og altså 12 pct. i lejeforhøjelse pr. 1. april 1959 og en tilsvarende forhøjelse i 1960. Denne samlede lejeforhøjelse berører København, Frederiksberg, købstæderne og, som det hedder, de sønderjyske flækker. Derimod gælder den ikke for sognekommuner og for de københavnske forstadskommuner. Her gennemføres ingen skatteforhøjelse, fordi der her i forvejen er gennemført betydelige forhøjelser af huslejen som følge af stigning i amtsskatterne. Her slipper man altså med en lejestigning efter lejeloven, og det vil sige to gange 8 pct. af 1939-lejen i løbet af de to år. Jeg vil gerne i denne forbindelse minde om, at de forhøjelser, der hjemles ved lejeloven, alene vedrører privat og forretningsmæssigt udlejningsbyggeri og ikke sociale boligforetagender, der jo i forvejen har fået en betydelig forhøjelse på anden måde.

Endelig er der i forbindelse med omtalen af lejeforhøjelserne grund til særligt at understrege, at det vil blive forbudt at søge gennemført de såkaldte frivillige lejeforhøjelser. Som det allerede vil være bekendt, indeholder lovforslaget om boligbyggeri en udvidelse af muligheden for at yde huslejetilskud, der fremtidig efter nærmere regler, jeg senere skal sige noget om, også kan ydes til lejere i den ældre boligmasse. Ikke mindst på denne baggrund tror jeg, at et forbud mod frivillige forhøjelser har sin berettigelse, for fristelsen til at lade sig overtale til en ekstraordinær lejeforhøjelse ud over det, loven hjemler